

CÍLE LEKCE

- uvědomuje si sebe samého/samou, smysl svého života
- přemýšlí o svých vlastnostech

POMŮCKY

- pastelky

1. Komunitní kruh. Vyučující přečte příběh Bručoun¹ od B. Ferrera.

Strom měl zkrabacený kmen a poněkud křivé větve, na nichž rostla trpká jablička, která nikdo nechtěl. Ale ještě horší byla jeho povaha. Strom stále jen mrzoutsky bručel a stěžoval si - na rozblácené pole, na houfy ptáků a králíky, kteří jsou schopni zničit mu všechnu kůru, na vysokou trávu, která by ho pořád jen lechtala, a vadily mu další a další věci.

Keř, který vyrostl hned vedle Stromu, se rozhodl něco podniknout, aby konečně neustálé reptání toho bručouna přestalo.

Svěřil se s tím starému Havranovi, který usoudil: „Strom nemá žádný dobrý důvod k životu, proto neustále lamentuje.“ „Ale kde najít ten důvod?“ „Obvykle ho najdeme hned vedle sebe.“ V létě se Keř v blízkosti Stromu obalil zelení a Zimolez hned vedle se jako vždycky začal se svými listy otáčet a opájel okolí vůní svých květů.

„Strome,“ řekl jednoho krásného dne Keř, „co je v tvém životě nejhorší?“ Strom chvíli přemýšlel a pak smutně zašeptal: „Nejhorší je, že se nikomu nelíbím. Když kvetu, trvá to jenom krátkou dobu, mé listy nejsou krásné a moje planá jablka chutnají hrozně.“ „Ale to se dá všechno snadno napravit!“ namítl Keř.

„Mohl bys poprosit Zimolez, aby začal obrůstat tvůj kmen i větve. Ozdobil by je svými voňavými květy a pokrýval by tě zelenými listy po velkou část roku. Jediná potíž je v tom, že... Zimolez nechce - říká, že si pořád jen stěžuješ.“

Strom se odmlčel a potom se zeptal: „A kdybys slíbil, že si budu stěžovat co nejméně, mohl bys ho přemluvit, aby rostl kolem mě?“ „No jistě,“ odpověděl Keř. A tak po celý rok Strom ani jednou mrzoutsky nezabučel, nestěžoval si, nelamentoval. Jednoho krásného dne příštího jara vypustil Zimolez nesmělý výhonek. Zachytil se jím na kmeni Stromu, začal ho zaplétat mezi jeho větve a rozevírat na něm své voňavé žluté a růžové květy. Strom byl najednou nejkrásnější ze všech stromů v okolí. Od té doby si už nestěžoval. Nezabučel už ani jednou. Už vůbec nikdy.

Jednoho zimního odpoledne přiletěl ke Keři Havran. „Už vůbec neslyším žádné lamentování, neslyším, že by si Strom stěžoval. Nejspíš našel důvod k životu. Co se děje?“ „Zeptej se ho,“ poradil mu Keř. Havran se přiblížil ke Stromu a otázal se ho na to. „Nemůžu s tebou teď mluvit, Havrane, musím chránit Zimolez před větrem.“

„Ale všechno je hnědé a zvadlé, je přece zima.“ „Teď je to takhle,“ zašuměl Strom, „opírá se o mě a já ho držím a chráním a budu ho držet až do jara. Pak zase začne růst a bude hustší a krásnější než minulý rok.“

Starý Havran i Keř slyšeli velmi rádi, co Strom říkal. Už věděl, proč žít.

2. Hodnotová reflexe

- Proč byl strom na začátku příběhu stále se vším nespokojený?
- Znáte nějakého „bručouna“ ve svém okolí? Přemýšleli jste, co může být důvodem takového jeho chování? Co mu podle vás schází?
- Má podle vás každý člověk důvod ke svému životu? Měl by ho příp. mít?

1. Individuální úkol. Aktivita **Kým bych byl, kdybych byl**². Úkolem každého žáka je přemýšlet, kým by byl (chtěl být) v případě jeho „jiné existence“³ v podobě:

- kamene,
- ohně,
- květiny,
- citoslovce,
- zvířete,
- potraviny.

Každý zpracuje všechny varianty. Jednotlivé své „nové podoby“ naznačí prostřednictvím kresby, kterou doplní zdůvodněním. Tato aktivita je pro žáky atraktivní, někteří však potřebují konkrétní příklad, aby

¹ FERRERO, Bruno. *Úsměvy pro duši*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2010, s. 16-17.

² Inspirace z kurzu Etická výchova pod vedením Ing. Jakešové (Etické fórum), r. 2006 - 2007

³ Vyjádření své existence v jiné podobě je často projekcí vlastního sebepojetí žáka.

aktivitě porozuměli: Kým bych byl, kdybych byl **nápoj**? Léčivým pramenem, který tryská v lese a v horkých letních měsících osvěžuje a uzdravuje kolemjdoucí turisty. Chci být nápoj, který má schopnost uzdravovat druhé. Nebo bych byl pitná voda, kterou je zásobeno celé město. Cítím se užitečný. Nebo bych mohl být jahodový džus s kousky ovoce. Takový nápoj dodává energii. ... Další nebo mohou vymýšlet žáci. Upozorníme však, že sami se rozhodují pouze pro jedinou věc v rámci dané „kategorie“.

Vyhodnocení formou **galerijní prohlídky**, platí základní pravidlo reflexe: své dílo poskytne jen ten, kdo chce. Na druhou stranu se však prohlídky mohou zúčastnit pouze ti, kteří svá díla do galerie poskytli.

Reflexe předchozí aktivity

- *Která „kategorie“ vaší nové existence se vám vymýšlela nejsnáze a naopak, která pro vás byla obtížná?*
- *Napověděla vám tato aktivita o sobě něco nového, uvědomili jste si o sobě něco zajímavého/nového?*
- *Jaký je váš názor na slova E. Hemingwaye: „Člověk raději poznává vesmír než sebe sama.“*
- *Je náročné poznávat sebe sama? Z jakého důvodu?*

SEBEHODNOCENÍ dle sady kritérií

Kritéria				
Kým bych byl, kdybych byl...? Nakreslil/a jsem všechny kategorie mé „jiné existence“.				
Kým bych byl, kdybych byl...? Zdůvodnil/a jsem všechny kresby?				
Diskuse Zapojoval/a jsem se do diskuse bez vyzvání?				